

Μηχανική Ι – Εργασία #4

Χειμερινό εξάμηνο 2012-2013
Παράδοση 13/11/2012

2/11/2012
N. Βλαχάκης

1. Σώμα κινείται πάνω σε οριζόντιο τραπέζι, δεμένο σε αβαρές νήμα ακτίνας R του οποίου το άλλο άκρο είναι σταθερό. Αρχικά το νήμα είναι τεντωμένο και το σώμα έχει ταχύτητα $\vec{v}_0$ κάθετα στο νήμα. Στο σώμα ασκείται εκτός της δύναμης του νήματος και αντίσταση $-mk\vec{v}$ (με k θετική σταθερά).

(α) Δείξτε ότι σε κάθε στιγμή η δύναμη του νήματος είναι ανάλογη της κινητικής ενέργειας.

(β) Βρείτε την ταχύτητα συναρτήσει του χρόνου. Ποιος ο χρόνος υποδιπλασιασμού της ταχύτητας και σε πόσο χρόνο το σώμα πρακτικά σταματά;

(γ) Βρείτε την γωνία που διαγράφει το νήμα σαν συνάρτηση του χρόνου και δείξτε ότι αποκτά μέγιστη τιμή v_0/kR .

2. Έστω πεδίο δυνάμεων $\vec{F} = [(\lambda^2 - 1)x - 2\lambda y]\hat{x} + [(\lambda^2 - 1)y + 2\lambda x]\hat{y}$, με $\lambda =$ σταθερά.

(α) Είναι συντηρητικό;

(β) Σώμα μάζας $m = 1$ κινείται στο παραπάνω πεδίο δυνάμεων διαγράφοντας τροχιά

$$x = \frac{\lambda \cos t + \sin t}{1 + \lambda^2} e^{\lambda t}, \quad y = \frac{\lambda \sin t - \cos t}{1 + \lambda^2} e^{\lambda t}, \quad z = 0.$$

(β₁) Βρείτε το έργο της δύναμης $\vec{F}$ για την κίνηση μεταξύ δύο χρονικών στιγμών t_1 και t_2 , χρησιμοποιώντας την παραμετροποίηση της τροχιάς που δόθηκε, οπότε $W = \int_{t_1}^{t_2} \vec{F}(t) \cdot \vec{v}(t) dt$.

(β₂) Βρείτε την μεταβολής κινητικής ενέργειας και δείξτε ότι ισούται με το έργο.

3. Σώμα μάζας $m = 1$ κινείται σε ευθεία υπό την επίδραση πεδίου δύναμης

$$\vec{F} = \begin{cases} \left(\frac{4}{x^3} - \frac{1}{x^2} \right) \hat{x}, & \text{αν } |x| > 1 \\ 0, & \text{αν } |x| < 1 \end{cases}$$

(α) Δείξτε ότι η συνάρτηση δυναμικής ενέργειας είναι

$$V = \begin{cases} \frac{2}{x^2} - \frac{1}{x} + C, & \text{αν } x \geq 1 \\ 1 + C, & \text{αν } -1 \leq x \leq 1 \\ \frac{2}{x^2} - \frac{1}{x} - 2 + C, & \text{αν } x \leq -1 \end{cases}$$

όπου C αυθαίρετη σταθερά (την οποία και μηδενίζουμε για ευκολία).

(β) Αρχικά το σώμα βρίσκεται στη θέση ισορροπίας $x = 4$ και έχει ταχύτητα $v_0 < 0$.

(β₁) Περιγράψτε την κίνηση για διάφορες τιμές της αρχικής ταχύτητας. Για ποιες τιμές η κίνηση είναι ταλάντωση, για ποιες το σώμα φτάνει στο $x = -\infty$ και για ποιες το σώμα φτάνει στο $x = +\infty$;

(β₂) Βρείτε την περίοδο των μικρών ταλαντώσεων για $v_0 \approx 0$.

(β₃) Βρείτε τα άκρα της κίνησης και την περίοδο για $v_0 = -1/6$.

(γ) Σχεδιάστε το διάγραμμα φάσης για το δοσμένο πεδίο δύναμης.

$$\text{Δίνεται } \int_a^b \frac{\xi d\xi}{\sqrt{(\xi - a)(b - \xi)}} = \frac{\pi(a + b)}{2}.$$